

POVIJEST MATIČNIH KNJIGA

Sanja Frigan Ciuha

Sadržaj

- ❖ **Povijest matičnih knjiga**
- ❖ **Vođenje matičnih knjiga**
- ❖ **Gdje se nalaze matične knjige**
 - **Arhivi**
 - **Matični uredi**
 - **Župni uredi**
- ❖ **Nadbiskupijski i biskupijski arhivi**
- ❖ **Centar za obiteljsku povijest**

Uvođenje matičnih knjiga

- ❖ Za vođenje matičnih knjiga “kriv” je Martin Luther
- ❖ Potestantizam 1517. godine
- ❖ Tridentski koncil (1545.-1563.)
- ❖ Jedna od odredbi bila je se moraju voditi matične knjige **krštenih, vjenčanih i umrlih**

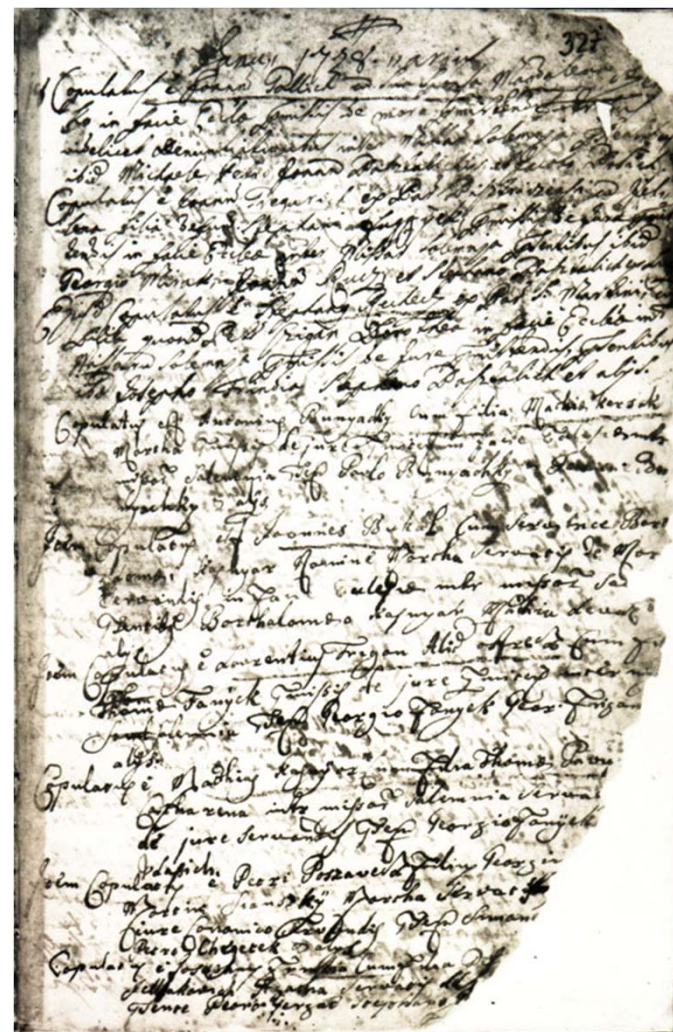
Vođenje matičnih knjiga kod nas prije Tridentskog koncila

- ❖ **Umag od 1400. g.**
- ❖ **Omiš od 1488. g.**
- ❖ **Hvar od 1516. g.**
- ❖ **Labin od 1536. g.**
- ❖ **Bale od 1538. g.**
- ❖ **Mandalina kod Šibenika
od 1544. g.**
- ❖ **Vodnjan od 1559. g.**
- ❖ **Rovinj od 1560. g.**
- ❖ **Zadar od 1560. g.**
- ❖ **Trogir od 1569. g.**

Tko je vodio matične knjige ?

- ❖ **Župnici**
- ❖ **Razni rukopisi**
- ❖ **Često vrlo nečitki**
- ❖ **Neujednačenost u pedantnosti i preciznosti**
- ❖ **Dalje u prošlosti nalazi se manje podataka u matičnim knjigama**

Doba prosvijećenog apsolutizma-I

**Car Josip II 1784. g.
objavljuje patent
kojim matice
postaju osnova
civilnog
zakonodavstva u
Hrvatskoj**

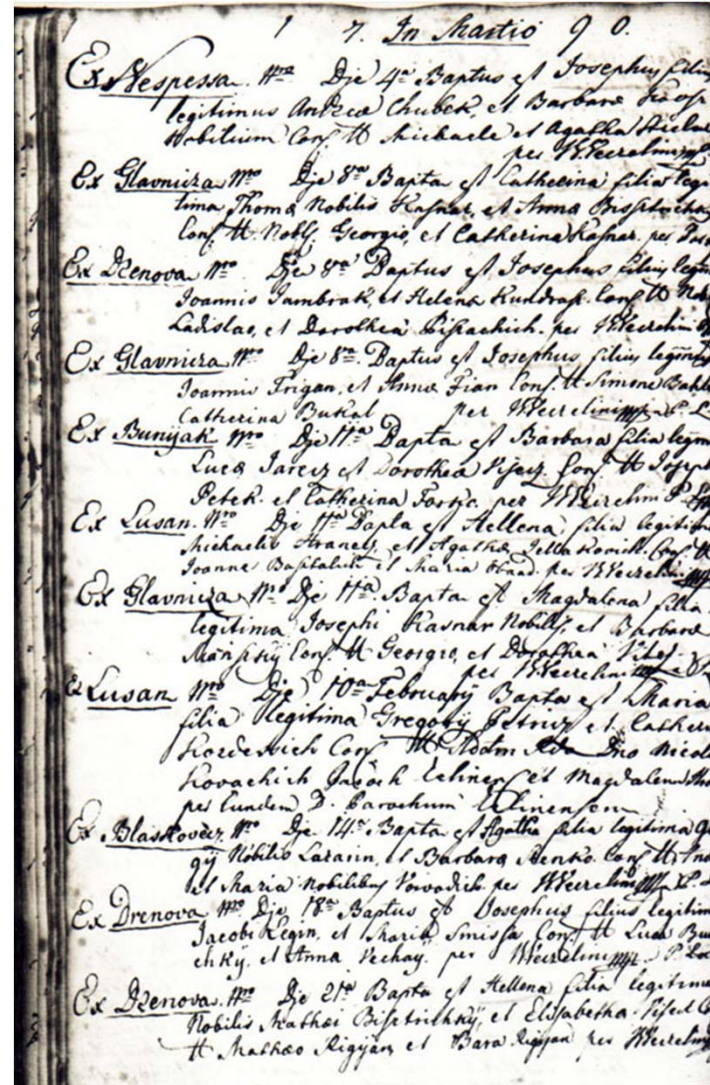

Doba prosvijećenog apsolutizma-2

- ❖ **Od 1817. g. u Dalmaciji se po austrijskom zakonodavstvu vode dvostruke matice:
 - crkveno –državne za koje župnici dobivaju novac, paginiraju ih, listove vežu dvobojnim koncem i na njih se udara pečat
 - pored tih knjiga, vode se paralelne knjige čiju kontrolu vrši biskupski ordinarijat**
- ❖ **Kasnije se dvojno vođenje zanemaruje te se vode samo civilne matice**

Gdje se danas nalaze MK ?

- ❖ Arhivi
- ❖ Matični uredi
- ❖ Župni uredi
- ❖ Nadbiskupijski i biskupijski arhivi

Arhivi

- ❖ **Najveći fond MK nalazi se u HDA u Zagrebu**
- ❖ **Arhiv je svu građu MK stavio na mikrofilmove ili DVD**
- ❖ **U toj ustanovi se nalaze i MF i DVD-ovi snimljeni prema originalnim knjigama koje se nalaze u lokalnim arhivima**
- ❖ **Mogu se istraživati MK rođenja do 1912, a umrlih i vjenčanih do 1942.**
- ❖ **Nakon tih godina nije dozvoljeno pretraživanje kako bi se zaštitila privatnost pojedinca**
- ❖ **To je regulirano zakonom o Zaštiti podataka**

Hrvatski državni arhiv

Matični uredi

- ❖ **U matičnim uredima nalaze se MK iz 20 . St**
- ❖ **Iskustva s matičnim uredima su različita.**
 - **informacije se ne daju preko telefona**
 - **to ovisi i o osobi s druge strane telefona**
 - **zahtjev se uvijek može poslati pisanim putem**
- ❖ **Vrlo često MK starije od 100 godina još uvijek se nalaze u MU, jer postoji potreba za izdavanjem rodnog lista, zato se MK još uvijek ne pohranjuje u arhiv**

Župni uredi

- ❖ **Župni uredi skrbe o „ Status animarumu“ ili „ Stanju duša“ ili „ Stališ duša“**
- ❖ **To su knjige koje su župnici vodili po domaćinstvima**
- ❖ **One ne spadaju pod službene knjige**
- ❖ **Izuzetno koristan izvor u proučavanju rodoslovlja jer na istoj se stranici nalaze podaci o jednoj obitelji unutra nekoliko generacija pa skraćuje put istraživanja**
- ❖ **Iskustva sa župnicima su vrlo različita: od vrlo ljubaznih župnika pa do onih koji ne žele davati nikakve podatke**

Nadbiskupijski i biskupijski arhivi

- ❖ **Zbirke parica MK**
- ❖ **Izvori koji preostaju nakon iscrpljivanja matičnih knjiga, tj. za razdoblje starije od 1680. godine**
- ❖ **U Nadbiskupijskim i biskupijskim arhivima čuvaju se zapisnici kanonskih pohoda (vizitacija)**
- ❖ **U tim se zapisnicima nalazi :**
 - **popis svih kućedomaćina na području pojedine župe**
 - **popis dužnika koji su posuđivali novac ili stvari od imovine pojedinih crkava i kapela**
 - **popis župnikovih podanika**
- ❖ **Desetinski popisi**

Centar za obiteljsku povijest

- ❖ **Postoji u sklopu Crkve Isusa krista Svetaca posljednjih dana na Jarunu od 2008. g.**
- ❖ **Jedna od 4000 podružnica Središnje knjižnice u Salt Lake Cityju u SAD-u u sklopu koje se nalazi najveća knjižnica mikrofilmiranih MK iz cijelog svijeta.**
- ❖ **Mogu se naručiti mikrofilmovi iz Hrvatske ali i s podacima iz većine drugih država svijeta**
- ❖ **Podatke o tome koje mikrofilmove čuva Središnji arhiv te za koja područja odnosno naselja, može se naći na adresi www.familysearch.org**

**Hvala na
Vašoj pažnji!**